

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ГЕОФІЗИКИ ім. С.І. СУББОТІНА**

СХВАЛЕНО

Вченою радою Інституту геофізики
ім. С.І. Субботіна НАН України
«11» липня 2019 р.
Протокол № 5

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Інституту геофізики
ім. С.І. Субботіна НАНУ
Віталій СТАРОСТЕНКО
«11» липня 2019 р.

В. Старостенко

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПРАКТИКИ ЗДОБУВЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ІНСТИТУТІ ГЕОФІЗИКИ
ІМ. С.І. СУББОТІНА НАН УКРАЇНИ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про наукову-педагогічну практику здобувачів ступеня доктора філософії Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна Національної академії наук України (далі – Положення) розроблено відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» та інших нормативних документів Міністерства освіти і науки України.

1.2. Науково-педагогічна практика (далі – практика) складовою частиною навчання здобувачів ступеня доктора філософії Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна Національної академії наук України (далі – Інститут) і підготовки їх як ефективних викладачів вищої школи.

1.3. Організатором практики аспіранта є Інститут.

1.4. Базою для проходження практики є заклад вищої освіти (далі – ЗВО), в якому готують бакалаврів/магістрів з відповідної спеціальності та з якими Інститут підписав договір про співпрацю.

1.5. Положення визначає порядок проходження практики здобувачами, мету, завдання та форму атестації за результатами проходження практики.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

2.1. Метою практики аспірантів є надбання і вдосконалення у майбутніх науково-педагогічних працівників практично значущих умінь і навичок викладацької діяльності, розвиток професійних умінь та необхідних у педагогічній діяльності психологічних якостей.

2.2. Практика здобувачів вищої освіти передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного обсягу практичних навичок.

2.3. Основними завданнями практики є:

- закріплення і поглиблення теоретичних знань, отриманих під час навчання в аспірантурі;
- набуття досвіду проведення усіх форм організацій освітнього процесу і видів навчальних занять у закладах вищої освіти;
- поглиблення та застосування фахових знань у розв'язанні конкретних педагогічних завдань практики;
- імплементація власних наукових розробок в освітній процес;
- розвиток професійно-педагогічних здібностей на основі досвіду практики.

2.4. Процес проходження практики скерований на формування у аспірантів наступних компетентностей або їх елементів.

2.5. Компетентності, пов'язані зі здійсненням наукової роботи:

- поглиблення знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження;
- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема, усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження;
- здатність до застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗМІСТ НАУКОВО - ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

3.1. Практика має комплексний характер і передбачає забезпечення фахової діяльності за такими напрямками роботи:

3.1.1. викладацький - підготовка аспіранта до викладання базових, професійно-орієнтованих дисциплін зі спеціальності та засвоєння особливостей методик їх викладання у закладі освіти;

3.1.2. організаційно-виховний - знайомство аспіранта з організацією виховної та позааудиторної роботи в академічній групі;

3.1.3. науково-дослідний - підготовка аспіранта як майбутнього науковця-дослідника до написання дисертаційного дослідження.

Процес підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії є цілісною системою і практика відіграє в ній системоутворюючу роль. Це зумовлює необхідність забезпечення комплексної особливої інтегральної цілісності процесу практики.

3.2. Загальну організацію практики аспірантів і контроль за її проведенням в Інституті здійснює аспірантура. До початку практики формується наказ на проведення практики, де визначаються терміни проходження практики, керівник від ЗВО та кафедра.

3.3. Відповідальність за організацію, проведення, контроль і підведення підсумків практики покладається на керівників практики.

3.4. Терміни проходження практики відображаються в індивідуальному плані роботи аспіранта, який погоджується керівником практики та затверджуються завідувачем відділу.

3.5. Безпосереднє керівництво практикою, науково-методичне консультування та контроль за проходженням практики аспіранта здійснює науковий керівник від ЗВО який:

- добирає тематику занять та академічні групи для проведення науково-педагогічної практики;
- надає методичну допомогу практиканту у плануванні та організації навчальної взаємодії;
- контролює роботу аспіранта, відвідує його заняття та інші види роботи зі студентами, здійснює заходи щодо усунення недоліків у організації практики;

- оцінює роботу аспіранта і готує відгук про його роботу під час проходження практики.

4. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

4.1. До захисту практики здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії подаються наступні документи:

- звіт з практики аспіранта;
- календарний графік проходження практики;
- календарний план виконання індивідуального завдання практики;
- відгук наукового керівника від ЗВО про проходження практики;
- звіт про підсумки практики, що містить виклад проведеної під час практики роботи, зокрема: перелік проведених навчальних занять, методичної роботи, перелік відвіданих занять, тощо.

- підготовлені дидактичні матеріали, наочні засоби навчання (презентації), матеріали, що ілюструють використання інформаційно-комунікаційних та інтерактивних технологій під час проведення занять (кількість, назва, теми).

4.2. Документація подається керівнику практики в строки згідно з затвердженим планом роботи.

4.3. До захисту практики допускаються здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які у повному обсязі виконали індивідуальний план практики і надали пакет документів, передбачених Програмою.

4.4. Результати практики та її захист оцінюються на підставі наданих звітних документів.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ АСПІРАНТІВ-ПРАКТИКАНТІВ

5.1. Рівень науково-методичної підготовки:

- рівень фахових знань і методики викладання фахових дисциплін;
- знання теоретичних основ планування освітнього процесу, обліку та контролю знань та умінь студентів у закладі вищої освіти;

- знання нормативно-правових актів та службової документації, уміння працювати з науковими першоджерелами для вирішення завдань практики;

- обґрунтованість планування видів навчальних занять:

усвідомлення освітніх цілей і завдань; доцільність змісту, форм і методів роботи зі студентами; творча інтерпретація інноваційних педагогічних технологій;

- оформлення методичних розробок занять і виховних заходів відповідно до дидактичних вимог;

- уміння цілеспрямовано спостерігати та аналізувати різні форми навчально-виховної роботи зі студентами;

- ґрунтовність самоаналізу (власної педагогічної діяльності) та аналізу роботи колег.

5.2. Рівень сформованості системи професійно-педагогічних умінь і якості викладацько-педагогічної діяльності аспіранта-практиканта:

- відповідність лекційних, практичних, семінарських, індивідуальних занять сучасним дидактичним вимогам до навчальних занять у закладах вищої освіти;
- володіння методикою організації та проведення різних видів діяльності зі студентами;
- ефективність застосування та творча інтерпретація інноваційних педагогічних технологій;
- якість підготовки, організації і проведення заходу виховного (профорієнтаційного) спрямування.

6. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ АСПІРАНТА, ЯКИЙ ПРОХОДИТЬ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНУ ПРАКТИКУ

6.1. Аспірант має право:

- отримувати консультації від наукового керівника практики від ЗВО, викладачів ЗВО з усіх питань проведення практики;
 - за попередньою домовленістю відвідувати заняття викладачів ЗВО з метою вивчення методики викладання навчальних дисциплін та ознайомлення з передовим педагогічним досвідом;
- проводити під час практики за погодженням із завідувачем кафедри ЗВО методичні, педагогічні та інші наукові експерименти за матеріалами свого дослідження.

6.2. Аспірант зобов'язаний:

- сумлінно виконувати завдання практики, визначені даним Положенням;
- виявляти високу відповідальність, старанність, творчу ініціативу, організованість, дисциплінованість, педагогічний такт;
- підпорядковуватися правилам внутрішнього розпорядку ЗВО, розпорядженням адміністрації закладу та наукового керівника практики від ЗВО;
- своєчасно подати всю необхідну звітну документацію до відповідного відділу Інституту.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Положення затверджується Вченою радою Інституту та директором Інституту.

7.2. Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Інституту в межах своїх функціональних обов'язків;

7.3. Зміни й доповнення до Положення розглядаються й затверджуються Вченою радою Інституту та директором Інституту